

Beslutningsforslag nr. B 109. Fremsat den 17. december 2004 af Naser Khader (RV), Elsebeth Gerner Nielsen (RV), Margrethe Vestager (RV), Sophie Hæstorp Andersen (S), Anne-Marie Meldgaard (S) og Lone Møller (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om etablering af Center for Etniske Minoriteter og Sundhed (CEMISU)

Folketinget pålægger regeringen at oprette et nationalt center for etniske minoriteter og sundhed.

Centeret skal medvirke til forbedring af indsatsen vedrørende etniske minoriteters sundhed gennem styrkelse af den tværfaglige forskning, undervisning og formidling om sundhed og sygdomsårsager samt sundhedsvæsenets indsats blandt etniske minoriteter.

Centeret skal således:

- initiere og gennemføre selvstændig forskning på internationalt niveau,
- fremme og koordinere dansk forskning på området, herunder udvikle og evaluere særlige tiltag i sundhedsvæsenet,

- medvirke til undervisningsaktiviteter,
 - medvirke til videnskabelig og almen formidling af danske og internationale forskningsresultater vedrørende etniske minoriteter og sundhed og
 - medvirke til praktisk forankring af sundhedsfremmende aktiviteter for etniske minoriteter.
- Centeret etableres pr. 1. juli 2005 i foreløbig 4 år med et årligt budget på 2,5 mio. kr. til basisudgifter i 2005-2008.

Centeret etableres og finansieres gennem Det Strategiske Forskningsråd.

Centeret bør placeres i tilknytning til et universitært forskningsmiljø med lignende funktioner.

Bemærkninger til forslaget

I kraft af de sidste årtiers indvandring rummer befolkningen i dag mange og omfangsrige etniske grupper med forskellige sociale, kulturelle og sundhedsmæssige karakteristika. Som det er set i mange andre lande, har tilhørsforhold til etniske minoritetsgrupper også mange konsekvenser for sundhed, sygelighed og sundheds- og sygdomsadfærd samt for sundhedsvæsenet og dets personale.

Forskningen på dette område er i kraftig vækst over hele Europa, men i Danmark er der fortsat kun sporadiske forskningsaktiviteter vedrørende etnicitet og sundhed trods en stigende interesse for problemstillingerne blandt sundhedspersonale, sundhedsplanlæggere, administratorer og politikere. Dokumentationen for problemernes karakter, udbredelse og årsager – og ikke mindst for deres løsninger – er fortsat helt utilstrækkelig. Dermed præges debat og beslutninger af fordomme frem for viden og dokumentation.

De norske sundhedsmyndigheder har erkendt behovet og oprettet en national kompetenceenhed for minoritetssundhed (NAKMI) i Oslo. I Danmark har der hidtil kun udviklet sig få, spredte og tilfældige videnskabelige aktiviteter på området. Forskningen har været koncentreret om sygdomsmønstre og kontaktmønstre med hensyn til mønstre for kontakt til sundhedsvæsenet for forskellige grupper, psykiske traumer og meget specielle sygdomme samt kontakt og kommunikation mellem behandlere og patienter på tværs af sprogforskelle og sygdomsopfattelser. Forskningen, metodeudviklingen og videnopsamlingen er bl.a. placeret på Københavns Universitet (Institut for Folkesundhedsvidenskab, Institut for Antropologi, Institut for Psykologi) og på andre forskningsinstitutioner som Forskningsenheden for Almen Praksis i København, Statens Institut for Folkesundhed, John F. Kennedy Institutet – Statens øjenklinik, Forskningsenheden for Statistik ved Syddansk Universitet, Videnscenter for Transkulturel Psykiatri, Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre (RCT) samt på enkelte sygehusafdelinger især i hovedstadsområdet. Der er således et stort udækket behov for styrkelse af forskningen og koordination af de faglige

kompetencer på området gennem et mere langsigtet, samlende dansk initiativ – et dansk forskningscenter for etniske minoriteter og sundhed (CEMISU).

Centerets forskning bør omfatte:

1. Etniske minoriteters sundhed og sygdomsmønstre og forhold, som indvirker herpå.
2. Sundhedsvæsenets indsats over for etniske minoriteter.
3. Sundhedsforhold blandt særlige grupper.

Centeret initierer og gennemfører egen forskning inden for de skitserede temaer og medvirker til udvikling af andres forskning på området gennem faglig vejledning og rådgivning og til opbygning af faglige netværk for danske og internationale forskere gennem regelmæssige forskningsseminarer og faglige møder samt udveksling af informationer om forskningsinitiativer og -aktiviteter i landet.

Centeret har en særlig støtte- og formidlingsfunktion for forskere fra etniske minoritetsgrupper i Danmark med henblik på at fremme deres muligheder for at udvikle forskningsaktiviteter og -kompetence på området.

Centeret medvirker til undervisning af studerende og færdiguddannede fra mange forskellige faggrupper og gennemfører indsamling af resultater fra danske og internationale publikationer med henblik på formidling og rådgivning til danske og udenlandske forskere, til sundhedsvæsenet på overordnet plan, til foreninger for etniske minoriteter samt til politikere og administrative forvaltninger.

Centeret foreslås oprettet inden for den normale universitetsstruktur med en mindre gruppe fastansatte, herunder en centerleder. Derudover kunne tilknyttes en forskningskoordinator, en forskningsmedarbejder, en ph.d.-stipendiat, en skolarstipendiat samt en TAP-medarbejder (bibliotekar/sekretær). Ud over kernestaben bør der tilknyttes del- og heltidsansatte forskere finansieret af eksterne bevillinger eller via deres primære ansættelse i andre institutioner. Der bør etableres et fagligt centerråd med henblik på rådgivning og kontakt til andre relevante forskningsmiljøer i Danmark og internationalt.

Centeret bør placeres i tilknytning til et universitært forskningsmiljø med lignende funktioner. Ved den planlagte etablering af Center for Sundhed og Samfund i det tidligere Kommunehospitals bygninger i København i 2005 vil en række af de relevante institutioner blive samlokalisert, og dermed vil der skabes optimale forudsætninger for udvikling af et nær-

mere tværinstitutionelt samarbejde vedrørende etniske minoriteter og sundhed. CEMISU kunne derfor placeres i tilknytning til Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet, som i forvejen rummer tværfaglige videnskabelige aktiviteter vedrørende etniske minoriteter og sundhed.

Skriftlig fremsættelse

Naser Khader (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af Center for Etniske Minoriteter og Sundhed (CEMISU).

(Beslutningsforslag nr. B 109).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.